

**ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΠΕΙΝΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΟΧΗ

Χαράλαμπος Στέφος

Έχοντας βιώσει τα δύσκολα και σκοτεινά χρόνια της Κατοχής, θεωρώ δικαίωμα, αλλά ταυτόχρονα και χρέος μου, να μεταδώσω στις νέες γενιές, αλλά και σ' αυτές που θα 'ρθουν, εικόνες, συναισθήματα και μηνύματα ενός ολόκληρου λαού που αγωνίστηκε, πάλεψε σκληρά για την απελευθέρωση του και έπειτα από τη θυσία και την αυτοθυσία πολλών συνανθρώπων μας την πέτυχε.

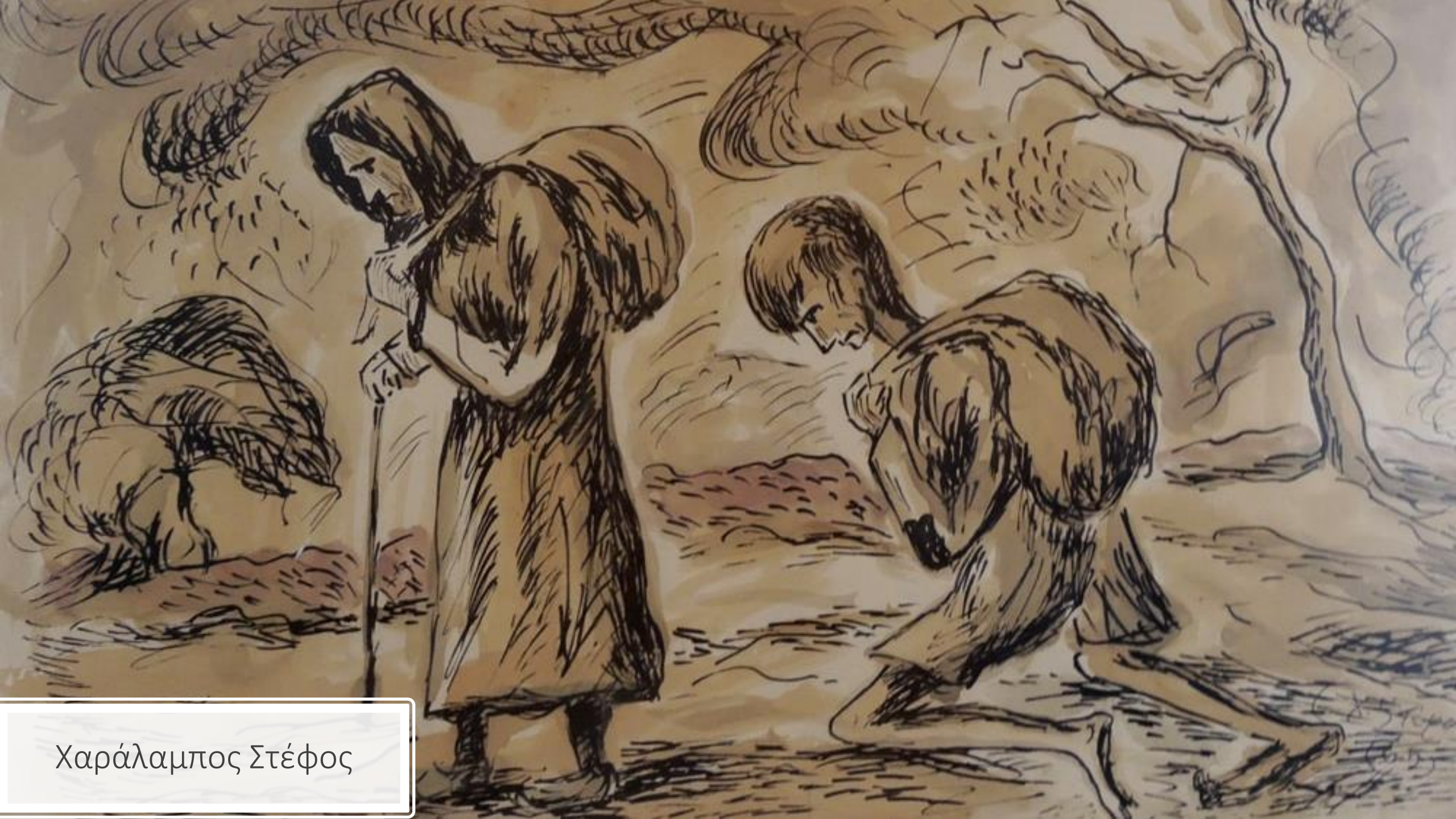
Εγώ ήμουν παιδί τότε, αλλά οι σκληρές εικόνες και ο συνεχής φόβος από το ρυθμικό πάτημα της μπότας του κατακτητή κι απ' τον ήχο των αεροπλάνων έχουν τυπωθεί βαθιά στην ψυχή μου. Έντονο και αξεπέραστο βίωμά μου στάθηκε η πείνα κι ο ανελέητος αγώνας για επιβίωση.

Χαράλαμπος Στέφος

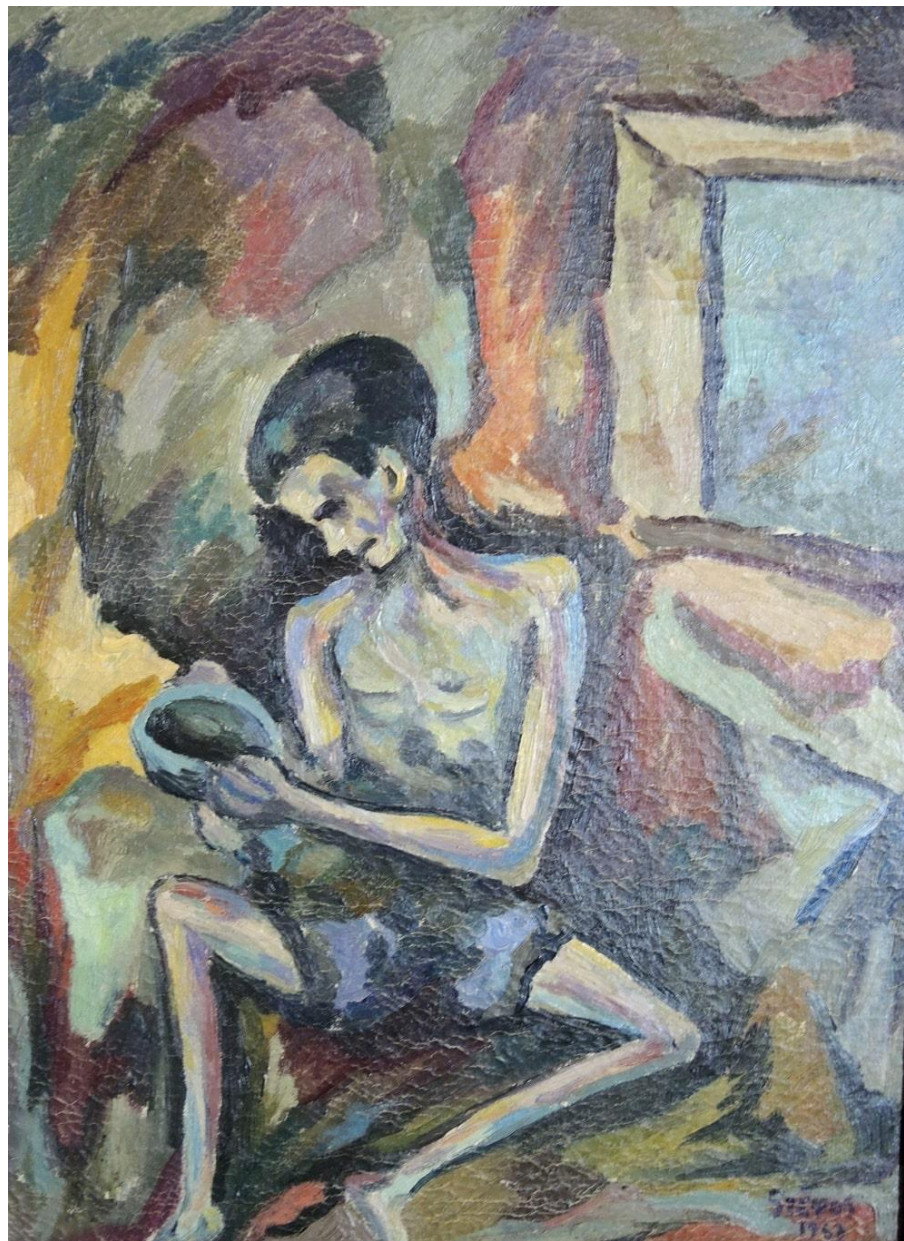
Χαράλαμπος
Στέφος

Χαράλαμπος Στέφος

Χαράλαμπος
Στέφος

Χαράλαμπος
Στέφος

Χαράλαμπος
Στέφος

Παρατηρήστε το έργο:

- Περιγραφή συναισθημάτων
- Που κοιτάνε; Τι μπορούμε να καταλάβουμε από το βλέμμα τους;

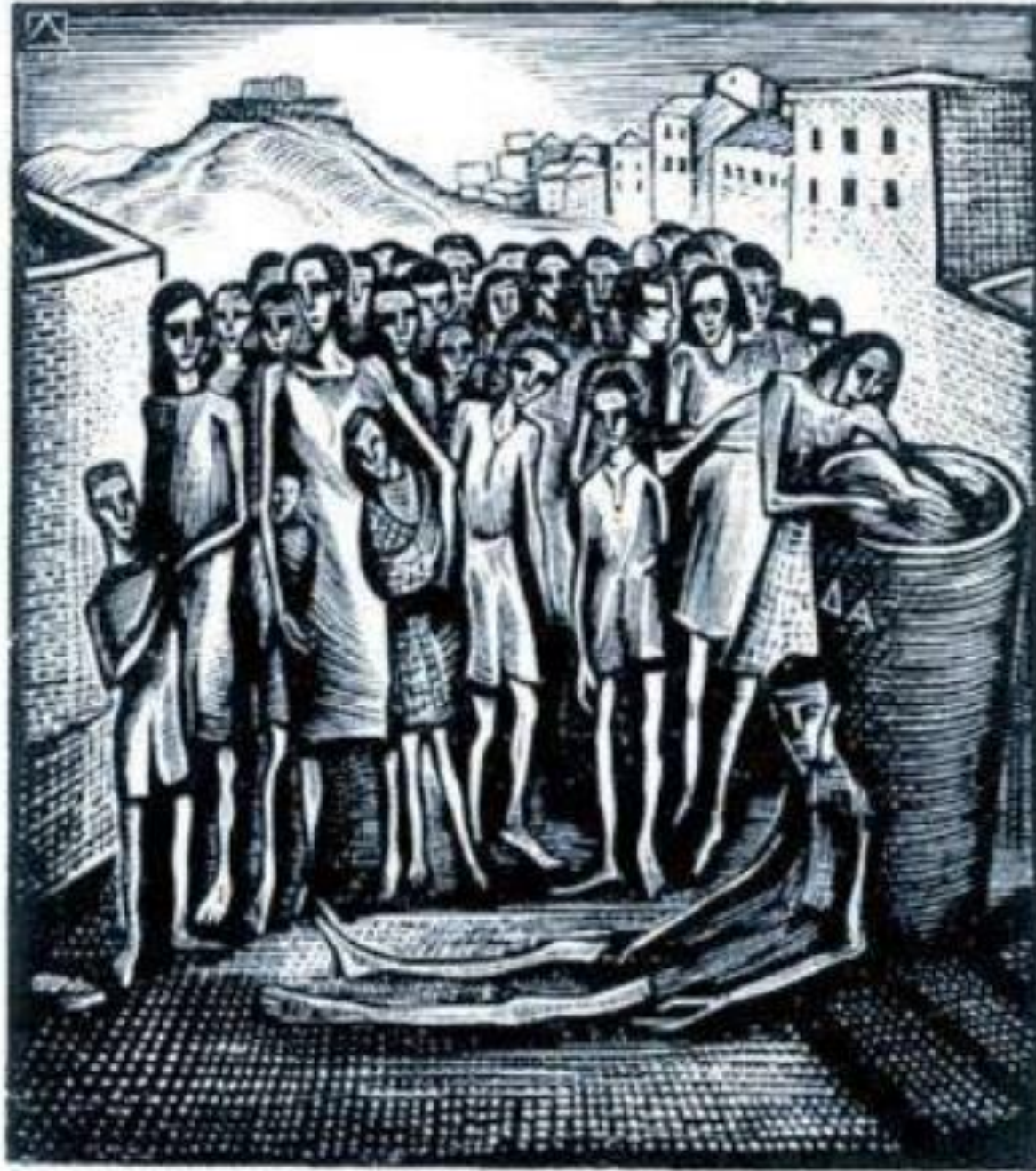

Βάσω Κατράκη - Σκηνή από την κατοχή

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΛΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Γιατί ο καλλιτέχνης
επέλεξε να
αποδώσει σε
άσπρο μαύρο τη
σκηνή;

Λουκία Μαγγιώρου - Η κατοχική πείνα στην Αθήνα

**ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Θυμάμαι χαρακτηριστικά ότι η μητέρα μου μαγείρευε ο,τι υπήρχε ας πούμε χόρτα χωρίς λάδι συνήθως και ξαφνικά πάψαμε να τρώμε όλοι μαζί. Φρόντιζε ο,τι υπήρχε να το δίνει σ' εμάς τα παιδιά, ήμασταν τρία παιδιά, και εκείνη με τον πατέρα μου απλά βάζανε κάτι στο στόμα τους. Έδινε και την μερίδα της του ψωμιού.

(συνέντευξη της Κ.Μ. στην ΟΠΙΑ, 30/5/95)

Τάσος , Η πείνα

Αλλά το χειρότερο ήτανε ότι όλοι οι δρόμοι ήτανε σπαρμένοι με πτώματα. [...]

Πτώματα από πείνα. Πρησμένα, πράσινα, ε....[κρυσταλισμένα;;] και όλα τα οικόπεδα ήτανε νεκροταφεία.

Το διπλανό μου οικόπεδο ήτανε νεκροταφείο.

Λίγο παρακάτω, πούναι ένα τριγωνάκι, ακόμα άχτιστο, ένα τριγωνικό οικόπεδο, ήτανε νεκροταφείο.

Διότι δεν είχαν χαρτιά πάνω τους οι άνθρωποι που βρισκόντουσαν εδώ κι εκεί, σκόρπιοι στα πεζοδρόμια.

(συνέντευξη της Μ.ΑΝΤ. στην ΟΠΙΑ, 19/3/14)

. Αλλά εγώ έμαθα ότι υπάρχει παιδικό δελτίο, μέχρι τα δεκατρία, δεκαπέντε δεν, δε ξέρω σε ποια ηλικία, και όταν τόμαθα, έφυγα απ' τους Αμπελοκήπους ΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ, πήγα Ερμού 5 -υπήρχε ένα παλιό αρχοντικό- ε! κι ανέβηκα τις σκάλες επάνω και πήγα και λέω: «θέλω ένα παιδικό [χαμόγελο] εδώ, ε κουπόνι να μου δώσουνε κι εμένα!» Ε! όταν βλέπουν ένα παιδί, λέει μου λένε: «Γιατί; Πού είν' η μαμά σου κι ο μπαμπάς σου;» Λέω: «Έχουν πεθάνει». «Και οι δύο;» «Και οι δύο!» Ε, ρωτήσαν μερικά πράγματα, με είδαν και μαύρα, και μου δώσανε! Και κατέβηκα απ' τους Αμπελοκήπους στο Σύνταγμα με τα πόδια κι ανέβηκα με τα πόδια! Δέκα χρονών παιδί! (συνέντευξη της Μ.Π. στην ΟΠΙΑ, 30/8/13)

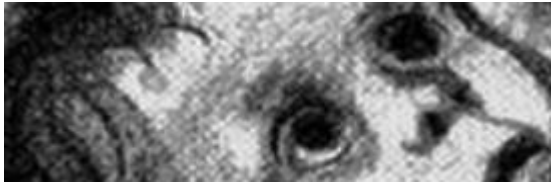
Βάλιας Σεμερτζίδης – Από τη σειρά «Παιδιά της πείνας»

Παρατηρήστε το έργο:

-Σε ζευγάρια: καλύψτε τον πίνακα ή κόψτε από φωτοτυπία τα μάτια του παιδιού.

Το ζευγάρι σας θα πρέπει να φανταστεί και να περιγράψει (ή να ζωγραφίσει για μικρότερα παιδιά) τον υπόλοιπο πίνακα.

Μπορούμε να καταλάβουμε 'μόνο από το βλέμμα του παιδιού τα συναισθήματά του;

Πείνα Kathe Kollwitz

Παρατηρήστε το έργο:

-Ποια είναι η στάση του σώματος των ανθρώπων;
(Αναπαράσταση)

-Πως είναι οι εκφράσεις τους;

-Οι γραμμές που χρησιμοποίησε ο ζωγράφος έχουν κυρίως κάθετη φορά(σκληρές γραμμές). Θεωρείτε ότι μπορεί ένας καλλιτέχνης να εκφράσει μέσα από γραμμές συναισθήματα

Kathe Kollwitz

Αλέξος Αλεξανδράκης, Πείνα

Πώς θα περιγράφατε
αυτόν τον πίνακα σε
ένα άτομο με
προβλήματα όρασης;

-Δώστε το δικό σας τίτλο

Πείνα

Περικλής Βυζάντιος

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ
& ΔΙΑΣΩΣΗΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Παρατηρήστε το έργο:

-Αν υποθέσετε ότι αυτός ο πίνακας είναι η μέση μιας ιστορίας, τι λέτε να έχει συμβεί πριν και τι μετά;

-Βρείτε τα αντικείμενα. Φανταστείτε ότι τα τοποθετείτε σε ένα μουσείο; Περιγράψτε το υλικό, την υφή, το σχήμα, το χρώμα. Τι ιστορία έχει να μας πει το καθένα από αυτά τα αντικείμενα;

- Εναλλακτικά με το από πάνω: Σε ζευγάρια προσπαθήστε να περιγράψετε ο ένας στον άλλο ένα από τα αντικείμενα της εικόνας χωρίς να πείτε το όνομά του (υλικό, την υφή, το σχήμα, το χρώμα)

Θεοδόσης Παπαχαραλάμπους

Κατοχή - πείνα

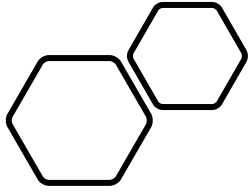

Ορέστης Κανέλλης

- Παρατηρήστε το έργο:
- -Τι σχέση έχουν μεταξύ τους οι δυο μορφές του πίνακα;
- -Τι μπορεί να λένε;

-Αν μπορούσατε να αλλάξετε μόνο 1 πράγμα στον πίνακα τί θα ήταν αυτό;

- Επιλέξτε 2 ή και περισσότερους πίνακες, βάλτε τους στη σειρά που νομίζεται και αφηγηθείτε μία ιστορία

